

Márciusi gondolatok

Nagy szeretettel köszöntöm a községi híradó olvasóit, valamint közösségünk minden tagját. Egy tél után ismét a tavasz kopog az ablakon, lehet, hogy túlságosan gyors ütemben, de mégis reménykeltően egy új kezdet kellemes érzésével.

Kellemes érzés, amint a téli álmok zord birodalmából szabaduló tavasz mindannyiunkat körülvesz a megújulás reménységével, színes virágaival, a nap sugaraival enyhítve az egyhangú hétköznapi terheit.

Köszönetet mondok mindazoknak, akik a január hónap folyamán megszervezett falugyűléseken részt vettek megtisztelve jelenlétükkel, elmondva észrevételeiket. Megpróbáljuk lehetőségeinkhez mérten elvárásaikat maximálisan teljesíteni. A karácsonyi lapszámunkban megvalósításainkról beszéltünk, a tavaszi lapszámunkban viszont terveinket próbáljuk felsorakoztatni. Hagyományainkhoz híven a krónika húsvéti kiadásában közzé tesszük az előző év költségvetési mutatóit mind a bevételi, mind a kiadási fejezetet, ezzel is hozzájárulva az átlátható, következetes munka szintjének az emeléséhez. Meg szeretném jegyezni, ami a számokból is kiderül, hogy saját jövedelmünk (adók és illetékek) összköltségvetésünk alig 8%-át teszi ki. A különbözetet a megyei, valamint az országos költségvetésből sikerült kiegészíteni.

Ismét tavaszodik, megújul a természet, és az emberek is jobb kedvvel, vígabban élik mindennapjaikat. Új terveket szőnek és igyekeznek ezen célkitűzéseket megvalósítani. A Helyi Tanács és Polgármesteri Hivatal alkalmazottai sem tehetnek másképp. A falugyűléseken beszámoltunk a 2013-as évre kifizetendő adókról, melyek kormányhatározattal 16%-kal növekednek. Beszámolóinkból kiderült, mit kell tudni az adók kifizetésének az üteméről, valamint a kedvezmények kritériumairól. Beszámoltunk a környezetvédelmi díj értékéről, felhasználásáról, valamint az egész hulladékgyűjtés gondjairól. Beszámoltunk a szociális támogatásokról, a mezőgazdaságot érintő tudnivalókról, valamint a Kalota-patak szabályozási munkálatairól, amely pénzhány miatt nem a megkívánt sebességgel haladt (elmaradt a hidak, korlátok építése, a vízgűjtő építése is lelassult). Mindenekelőtt meg szeretném említeni, hogy információink szerint anyagilag nagyon nehéz év előtt állunk. Gyűléseink végén beszámoltunk a jövőre vonatkozó legfőbb céljainkról, befektetéseink folytatásáról, melyek közül a következőket említeném meg, amennyire a pénzalapok a rendelkezésünkre fognak állni:

➤Törleszteni szeretnénk az Ady Endre Iskola bentlakásán elvégzett munka kivitelezési költségeit.

La început de primăvară

Cu ocazia apariției primului număr al Jurnalului Comunei din acest an, vreau să transmit salutări cititorilor precum și întregii comunități al comunei Sâncraiu. După o iarnă epuizantă bate la ușă din nou primăvara, care ne aduce speranța renașterii cu razele de soare, diversitatea florilor înlocuind monotonia zilelor de iarnă.

Vreau să mulțumesc celor care au participat și ne-au onorat cu prezența în cursul lunii ianuarie la adunările populare organizate în toate cele cinci sate ale comunei făcându-ne observații în diferite domenii. Vom încerca în funcție de posibilitățile pe care le avem să satisfacem aceste dorințe.

În ultimul număr din anul trecut al jurnalului am enumerat realizările care am reușit în cursul anului 2012. Conform obiceiurilor noastre în acest număr prezentăm execuția bugetară a anului trecut atât la partea de venituri cât și la cheltuieli. Având în vedere cifra din execuția bugetară, se poate observa că veniturile proprii ale primăriei (impozite și taxe) reprezintă doar aproximativ 8% din totalul cheltuielilor. Diferența a fost obținută din finanțări județene precum și guvernamentale.

Odată cu venirea primăverii, și oamenii devin mai entuziaști, pline de planuri pe care încearcă să le realizeze în cursul anului. Același lucru facem și noi la nivelul Primăriei respectiv Consiliului Local. În cadrul adunărilor

➤Felújításra szorul az óvoda épülete, a lakodalmas terem épülete, valamint a község kultúrotthonain is javítást kellene eszközölni.

➤Folytatjuk az uniós pályázaton megnyert munkálatok kivitelezését, ami az erdei és mezei utak kövezését jelenti.

➤A Körös Vízügyi Igazgatóságon keresztül szeretnénk folytatni a Kalota-patak szabályozási munkálatait.

➤Szeretnénk folytatni a 126-os községi út aszfaltozását Kalotaszentkirály és Malomszeg között.

A felsorolás a teljesség igénye nélkül készült, hiszen csak a fontosabb munkálatokat említettem meg.

Megköszönöm a község lakóinak a segítségét, megértését és továbbra is kérem a közreműködésüket.

Az elmúlt nők napja, valamint a közelgő anyák napjára való tekintettel az ünnepelteknek jó egészséget, erőt, minden elképzelhető jót kívánok. A közelgő húsvéti ünnepek alkalmából a Helyi Tanács, a Polgármesteri Hivatal és a magam nevében kívánok méltóságteljes ünneplést, mindannyiuknak kellemes húsvéti ünnepeket.

Póka András-György
polgármester

Învierea Domnului praznicul biruinței vieții

„Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”. Acesta este troparul Sfințelor Paști, pe care îl rostim în perioada pascală de atâtea ori și cu atâta bucurie și euforie, deoarece acesta ne aduce aminte despre una din cele mai mari dogme ale creștinismului nostru.

În curgerea veacurilor, omenirea a trăit numeroase zile mari și zile de bucurie, dar și zile de întristare. Cât de frumoasă a fost ziua când a răsărit pentru prima dată soarele, cât de mare și importantă a fost ziua când Dumnezeu l-a creat pe Adam și pe Eva, când aceștia au putut să vadă pentru prima oară creația lui Dumnezeu și să se închine și să-l preaslăvească pe Creatorul a toate. Cât de frumoasă a fost ziua când Arhanghelul Gavriil i-a vestit Fecioarei Maria că va naște prunc și că Acesta va fi Mântuitorul lumii. În istoria omenirii cea mai tristă zi poate fi considerată ziua răstignirii Domnului iar cea mai frumoasă zi a fost Ziua Învierii Domnului, sărbătoarea sărbătorilor și praznicul praznicelor. Ei bine, această minune care s-a petrecut acum mai bine de 2000 de ani, o prăznuim și noi astăzi și o recapitulăm în fiecare duminică de peste an. Să ne închipuim cum ar fi fost dacă Mântuitorul Iisus Hristos n-ar fi înviat din morți și trupul Său ar fi rămas în mormântul întunecat. Ce nădejde am fi

populare am prezentat principalele informații care trebuie știute: impozitele pentru anul 2013 cresc conform Hotărârii de Guvern cu 16%. De asemenea am discutat despre problemele care s-au ivit în jurul salubrității localităților. Am prelucrat tipurile de ajutoare sociale și principalele probleme în domeniul agriculturii, precum și situația lucrărilor cu regularizarea Văii Călata, care datorită lipsei fondurilor nu au avansat conform speranțelor noastre. Din informațiile pe care le deținem, anul 2013 va fi un an din punct de vedere economic-financiar foarte greu. La sfârșitul adunărilor populare am încercat să punctăm câteva dintre obiectivele care ar trebui rezolvate în măsura în care vom dispune de fonduri.

➤Efectuarea plăților restante la construcția cantinei cu internat în centru de comună.

➤Reabilitarea interioară și exterioară a grădiniței și a sălii de nunți

➤Reabilitări și reparații la căminele culturale din comună

➤Continuarea proiectului finanțat din fonduri europene prin care se va moderniza infrastructura agricolă și forestieră prin pietruirea drumurilor.

➤Continuarea lucrărilor de regularizare a Văii Călata prin finanțarea de la Direcția Bazinală Crișuri Oradea

➤Continuarea lucrărilor de modernizare a drumului comunal DC 126 între localitățile Sâncraiu și Brăișoru

Vreau să mulțumesc locuitorilor comunei pentru ajutorul și sprijinul acordat și contăm pe ajutorul dvs. și pe viitor.

Cu ocazia zilei femeilor nu de mult trecută, sărbătoritelor vă doresc multă sănătate, fericire și putere de muncă. Totodată cu ocazia apropiatelor sărbători de Paști vă doresc Sărbători fericite în numele Consiliului Local, al Primăriei și al meu personal. HRISTOSA ÎNVIAT!

Póka Andrei Gheorghe primar

avut noi creștinii de astăzi de mântuirea noastră? Și Sfântul Apostol Pavel se întreabă: „Iar dacă se propovăduiește că Hristos a înviat din morți, cum zic unii dintre voi că nu este înviere a morților? Dacă nu este înviere a morților, nici Hristos n-a înviat. Și dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința voastră.” Însă Iisus Hristos a făcut ceea ce nimeni n-a putut face: „Dar acum Hristos a înviat din morți, fiind începătură (a învierii) celor adormiți” (I Cor. 15, 12-20).

Învierea Domnului este un adevăr istoric care dă un profund înțeles vieții noastre creștine. Ea ne dovedește că există înviere și prin urmare și noi vom învia. Acest fapt ne umple de optimism încă din această viață. Nădejdea că vom învia nu se întemeiază pe un cadavru, ci pe Mântuitorul Iisus Hristos cel înviat. După ce am văzut cu ochii minții noastre Învierea Domnului și am simțit-o în sufletele noastre, Dumnezeu aștepta de la noi o hotărâre

firească, hotărâre ce ne este arătată de Sfântul Apostol Pavel: „Hristos a murit pentru toți, pentru ca cei ce trăiesc să nu mai trăiască pentru ei înșiși, ci pentru Cel ce a murit și a înviat pentru ei” (II Cor. 5, 15).

Înainte de a vă ura Sărbători fericite, profit de această ocazie pentru a vă aduce la cunoștința un eveniment deosebit de important ce a avut loc în satul Brăișoru, anul trecut.

Anul 2012 a fost an de mare prăznuire și sărbătoare pentru credincioșii ortodocși din satul Brăișoru. După nenumărate și costisitoare investiții făcute la Sfântul lăcaș, Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, Arhiepiscopul ortodox al Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului a binecuvântat prin sosirea sa în mijlocul nostru, toate eforturile depuse de credincioșii ortodocși pentru restaurarea Bisericii. Astfel că, la data de 18 august 2012, a avut loc resfintirea Bisericii noastre. Prima sfințire a avut loc în anul 1973, fiind oficiată de

vrednicul de pomenire arhiepiscop Teofil Herineanu. Au participat, pe lângă IPS Părinte Andrei, și un numeros sobor de preoți și diaconi, domnul primar al comunei Sâncraiu Póka Andrei Gheorghe, precum și sute de credincioși. Să ai grijă de o biserică, să o întreții zi de zi, să o pictezi, să o renovezi pe exterior și să realizezi alte multe lucrări majore, nu este un lucru lipsit de importanță și valoare, într-un sat atât de mic. Însă la toate acestea s-au angajat credincioșii ortodocși din acest sat în frunte cu preoții lor parohi și au izbutit cu ajutorul lui Dumnezeu.

În final, vreau să urez autorităților locale și locuitorilor comunei Sâncraiu, să aveți parte de o sărbătoare a Învierii Domnului cu multă lumină sufletească și cu mult spor duhovnicesc alături de cei dragi. Hristos a înviat! Slavă celui ce a biruit moartea!

Preot paroh,
Lupușan Dan-Ionuț

Feltámadott!

Teológiai hallgatóként évfolyamtársaimmal együtt részt vehettem egy izraeli tanulmányúton. Micsoda lehetőség! Bejárni azokat a helyeket, ahol egykor Üdvözítőnk is járt. Látni azokat a tájakat, amelyeket Ő is látott. Beszívni azt a levegőt, amit egykor Ő is szívott.

A program szerint egyik nap azokat a helyeket jártuk be Jeruzsálemben, amelyek Jézus szenvedéséhez, halálához és feltámadásához kötődnek: a Via Dolorosa, a Golgota, a Szent sír. Türelmetlenül vártam, hogy ránkiviradjon az a nap. (Talán a Jézus sírjához siető asszonyok várták ilyen türelmetlenül a szombat elmúltát, hogy végre elindulhassanak.) Végre megláthatom, hogy hol omlott ki az Ő drága vére, hol halt kínos kereszthalált, hogy számomra üdvösséget szerezzen, hol feküdt a hideg sziklasírban... Vajon milyen lesz? Ott van még a szikla, mely a sír száján feküdt? Találok valami kis jelet, ami visszarepít kétezer évet az időben? Valami kézzelfogható bizonyítékot?

Bármennyire is figyelek, sehogy sem tudom felfedezni a koponya alakú hegyet. A sziklasírnak nyoma sincs. Hatalmas templom, előtte kövezett tér, zarándokok és turisták igyekeznek a templom bejárata felé. Mások épp kifele jönnek a templomból. Állítólag a templom helyén állt egykor Jézus sírja. Benn félhomály, lobogó mécsesek, lapos fekhelyszerű kőlap, felette díszes füstölők. – Erre a kőlapra fektették Jézust, miután levették a keresztről – magyarázza az idegenvezető. Sokan simogatják, csókolgatják a hideg kőlapot, egy nő hangosan zokog felette.

Valami mélyen megmozdul bennem. Nem... Ez nem lehet az a hely, ahol a Megváltó szenvedett és meghalt. Valahogy nem illik bele az evangéliumok által leírt világba. Itt minden pompa, csillogás, áhitatos zsongás. Ott nehéz kereszt, csúfolódó tömeg, szenvedés, fájdalom, halál. Talán nem jó helyen járunk...

Kissé távolabb, a városfalon kívül egy szépen gondozott kert. Egzotikus fák és virágok, gyönyörű sétányok, csend, nyugalom. A kert mélyén egy sziklába vágott sír. A bejárata mellett egy nagy kerek szikla. Újabb feltételezett helye Jézus sírjának. Belépek. Kisebb méretű sziklabarlang tárul elém. Jobbra vasráccsal elválasztott rész, a rácson belül egy kőből készült lap, melyre a holttestet helyezték. Semmi dísz, semmi pompa, minden egyszerű és természetes.

Tekintetem megakad a bejárati ajtón levő felíraton: „*Ő nincs itt, mert feltámadott*”. Hirtelen egy kérdés hasít belém: „*Miért keressetek a holtak között az élőket?*” (Lukács 24,5b) Nem jó helyen keresgélek. Jézus nincs sem a díszes Szent sír templomban, sem az egyszerű kerti sziklasírban. Ő nincs a halottak között, mert legyőzte a halált, és harmadnapra feltámadt, ahogy előre megmondta a tanítványainak. Nekem nem a Golgotát és nem a halott Jézus sírját kell megtalálnom. Az élő Jézussal kell találkoznom.

Valami megmagyarázhatatlan belső béke és nyugalom árad szét bennem. Kilépek a sziklasírból a szikrázó napfényre. Emberek jönnek velem szembe, turisták, zarándokok, talán éppen olyan kereső emberek, mint én. Kiáltani szeretnék: „*Ne itt keressétek. Ő él, feltámadott!*” – de arra gondolok, hogy úgy sem értenék, hisz idegenek. „*Még egy kevés idő, és a világ nem lát engem többé. De ti meglátok engem, mert én élek, ti is élni fogtok*” (Jn 14,19) jutnak eszembe Jézus szavai.

A sziklakő elporladt az évezredek során, a Golgota eltűnt, Jézus porba írt szavait elfújta a szél. Semmi kézzelfogható bizonyíték nem maradt utána. De azóta is emberek sokasága találkozott és találkozik a feltámadott Úrral. A hitnek nincs szüksége bizonyítékra. Szívemben öröm: Jézus él, feltámadott. Mi is feltámadunk!

Áldott Feltámadás Ünnepet!

Kalotaszentkirály-Zentelke 2013. húsvét hava

Lukács Endre
lelkipásztor

Ő nincs itt, mert feltámadott

„Iskoláinkért vívott nehéz küzdelmeink” a kalotaszentkirály-zentelkei református egyházi jegyzőkönyvek tükrében

A kalotaszentkirály-zentelkei társzegyház és az oktatás kapcsolatát, az egyháznak és a helyi közösségnek a nevelés, a magyar nyelvű oktatás megőrzéséért, fejlesztéséért tett erőfeszítéseit kívánja bemutatni e tanulmány a meglévő helyi egyházi dokumentumok, jegyzőkönyvek erre vonatkozó adatait felhasználva. A társzegyház parókiáján őrzött jegyzőkönyvek 1869-től tájékoztatnak a helyi felekezeti, majd állami iskolával kapcsolatban. A korábbi levéltári anyagok az 1848-as tűzvészkor elpusztultak. Településünkön a református egyház a kommunista rendszerig mindvégig kiállt az iskolaügy mellett, így a 20. század derekáig értékes adatokat találhatunk e dokumentumokban a helyi oktatásra és vallási nevelésre vonatkozóan.

A kalotaszentkirályi oktatás több évszázados múltra tekint vissza. A legkorábbi írásos említése annak, hogy intézményes formában nevelték e faluban a gyermekeket, 360 évvel ezelőtti. Ha csak az első írásos említéstől számítjuk is, az állami iskola létrehozásáig, 1875-ig, a felekezeti oktatás több mint 200 év régiséggel bírt. Fontos tehát szem előtt tartani azt a tényt, hogy településünkön a felekezeti oktatás komoly hagyományokkal rendelkezett, ami a lakosság mély vallásosságában, egyháza iránti hűségében is megmutatkozott.

1875-ig egyház és iskola elválaszthatatlanul élt a helyiek tudatában. Iskolai adót fizettek¹, a tanító bérezéséhez különböző terményekkel, az ún. kepevel járultak hozzá. Az 1848-as tűzvésztt követően a mai kántori telekre közmunkával iskolát építettek. Nem csoda, ha az állami iskola létrehozását is az egyházközösség egyöntetűen kérte 1971-ben, az állami iskola megépítésében pedig az egyháztagnak oroszlanrészt vállaltak közmunka formájában. Az népiskola állapotát, az oktatás mikéntjét a későbbiekben is gondosan nyomon követte a református egyház. E törődés a gyermekek magyar nyelven történő oktatásával és vallási nevelésével kapcsolatban igazán a trianoni békeszerződést követő államhatalmi váltás után mutatkozott meg, amikor erőteljes küzdelem indult a református felekezeti iskola újbóli felállításáért.

1871-et megelőzően nemcsak az iskolaépület és a tanító fizetésének biztosítása hárult a helyi egyházra. Az iskolakötelesek nyilvántartása, a tanév szerkezetének beosztása, a tanszerek, taneszközök beszerzése, a tanítási folyamat ellenőrzése, felmérése is helyben történt. Mai szóval, a tanfelügyelést, az oktatás helyzetének az esperesi hivatal felé történő jelentését is az egyház végezte. Egy, helyi illetőségű előkelő személyekből és egyházi előjárókból választott vezető testület feladata volt mindez, amint arról az 1869. szeptember 26-án írt jegyzőkönyv is tanúskodik. Ekkor ugyanis iskolai tanácsot választottak, melynek tagjai Kalotaszentkirály részéről „Ns. [nagyaság] Szolgabíró Török Károly Úr, Tkt. [tekin tetes] Kiszely Domokos Úr, Gergely István, Varga István. Zentelke részéről Tkt. Kovács Károly Úr, ifj. Bálint István, Vincze Péter István, Vincze György, ifj. Lovász István.” E tanács feladata a körlelkéssel együtt „határozza a 8 havi tan idő bé osztását (...) tudatni a n.t. [nagyitisztelelű] Esperes Urat, hogy (...)miként osztották fel a 8 havi tanidőt, minő intézkedést tettek a tanszerek megvételére – járnak-e a gyerekek sat.”²

A magyar közoktatásügy alaptörvényében, a népoktatásról szóló 1868: XXXVIII. törvénycikkelyben báró Eötvös József miniszter kezdeményezésére az országgyűlés meghatározta, hogy a nevelésügy közügy: az államnak joga és kötelessége gondoskodnia arról, hogy legyen elég iskola és fel kell ügyelnie az iskolákra.³ E törvény értelmében lehetőség nyílt állami népiskola létrehozására Kalotaszentkirályon is. Élve a törvény adta lehetőséggel, a helyi közösség kezdeményezésére, az 1875–76-os tanévtől az állam hatáskörébe került az itteni oktatás is.

A fent említett dokumentumban egy iskolatörténeti szempontból értékes jegyzőkönyvkivonat olvasható, mely az 1871-ben tartott egyházi közgyűlés keretében született jegyzőkönyv későbbi másolata. Ekkor közszavazással döntöttek arról, hogy az addigi hitfelekezeti iskolát köz-iskolának nyilvánítják a következő indokok alapján: „Egyfelől a jelen ref. hitfelekezeti iskolánkat – bár az egyház minden erejét megfeszítette – mindent elprobált – nem voltunk képesek egy, a kor igényeinek, a törvény kívánalmainak megfelelő népiskola színvonalára felemelni, az iskolakötelesek számarányához mért tanerőkkel és tanszobákkal ellátni. – Másfelől: még jövőre nézt is erre nézve nincs reményünk – de – most jelen hitfelekezeti iskolánknak közös iskolává való nyilvánítása által, valamint hitfelekezetünket, úgy nemzetiségünket is legkevésbé sem veszélyeztetve, sőt inkább nyereséggel léend (...) hogy a mindenfelől más nemzetiség és vallásfelekezetek által környezett falvak között, ez a kor és törvény igényeinek megfelelő kellő tanszobák, tanszerek s mindenek felett kellő tanerőkkel ellátott jó népiskolában, valamint gyermekeink a nyelvben, nemzetiségben, ismeretben szilárdíttatnak meg, a környező falvak lakóinak is alkalom nyílik gyermekeiket a jól berendezett elemi népiskolába elhozni, itt nyelvünket elsajátíttatni.”

Nem a felelősségtől való szabadulás vezérelte tehát az egyházat, amikor államivá kívánta nyilváníttatni iskoláját, hanem az oktatás színvonalának emelése, korszerű tanterem építése, a gyereklétszám növelése, ugyanis már akkor tervezték a környező falvak gyermekeinek Kalotaszentkirályra való beiskolázását. Sebestyén Kálmán adatközlése szerint 1870-ben a tanterem az iskolakötelesek felét alig volt képes befogadni, emiatt az iskolakötelesek 228 gyermekből 176 tanuló járt iskolába. Hogy mennyire felelősségteljes volt az egyház döntése, azt a következő jegyzőkönyvi sorok is bizonyítják: „Részünkről is járulni kívánván az iskola felépítéséhez, ha bár iskola helyiséget nem is ajánlhatunk, mert a jelenlegi az egyház tulajdona lévén, ez községi iskola részére anyival inkább nem engedheti át, mivel Cantori lakul elodázhatatlan szüksége van rá, mert a községnek a faluban benn semmi birtoka nincs, ezennel kötelezzük magunkat: h. Az állami segélyel megvásárlandott telken (...) a, mindennemű fa

¹ Az iskolai adót az egyházfenntartó járulékkal kellett befizetni. Az állami iskola létrehozása előtt ebből tartották fent az egyházi iskolát, ebből fizették a tanítót.

² A kalotaszentkirály-zentelkei társzegyház által őrzött legrégebbi jegyzőkönyv. 74.

³ IMRE SÁNDOR: *A felsőbb oktatás Erdélyben 1541–1918*. In: Erdély, Magyar Történelmi Társulat 1940

⁴ SEBESTYÉN KÁLMÁN: *A Kolozs-Kalotai (Kalotaszegi) református egyházmegye népoktatásának adatai a XV. századtól 1900-ig*. Bp. 1993, 88.

anyagot, zsendelyt és deszkát kivéve – porondot, követ adunk, és azt saját erőnkön az iskola telekre szállítandjuk (...) b, az iskola építésére szükséges gyalog és igás napszámokat adunk (...)”

Fontos hangsúlyozni ugyanakkor, hogy nem állami kezdeményezésre született meg Kalotaszentkirályon a népiskola, hanem a helyi közösség körében jelentkezett az igény egy korszerűbb intézmény létrehozására. Az egyház részéről folyamodványt nyújtottak be a Kolozs-Doboka megyei tanfelügyelőhöz, kérve közbenjárását a vallás és közoktatási miniszternél, hogy megkaphassák az állami támogatást az iskolatelek megvásárlásához, az új épület megépítéséhez, valamint a tanítók bérezéséhez.

A megvásárolt terület a Törökfalvi Török családé volt, ma is Török-kertként emlegetik a szomszédos területet. Törökfalvi Török Zsigmond családja a helyi református temetőben nyugszik, síremlékük felirata:

*Itt nyugszik kiskorú gyermekeikkel
Törökfalvi Török Zsigmond
1791–1871
és neje
Kis-Baczoni
Benedek Polixena
1824–1880 B.P.*

Mint látható, a család kihalása egybeesik az iskolaépítési törekvések időszakával. Czuczka Emma naplója szerint Török Zsigmond birtokát később a Bánffyok bírták. Törökfalvi Török Zsigmond – nevéből ítélve – testvére lehetett a bánffyhunyadi járás főszolgabírójának, Törökfalvi Török Károlynak, aki tagja volt a fent említett iskolai tanácsnak is, tehát Kalotaszentkirályon is kellett legyen birtoka. Török Károly feleségét, Boncza Bertát, Bánffy grófok nevelték. Így a tulajdonosok halála után a birtok

Török Károlyra, azaz Boncza Bertára⁵ szállhatott, mivel férje kártyaveszteségei miatt sikkasztásba keveredett, és végső kilátástalanságában arra vetemedett, hogy negyvenegy évesen öngyilkosságot követett el. Az így „gazdátlanlanná” váló Kalota parti telek egy részét vásárolta meg a falu állami támogatással iskolateleknek, majd az 1880-as évek folyamán építették meg közmunkával a ma is álló régi iskolaépületet.

Szentgyörgyi Lajos, aki 1877-ben állami iskolai tanítóként dolgozott Kalotaszentkirályon, 1889-ben *Kalotaszegi séta* címmel jegyezte le úti élményeit. Így ír az újonnan megépült kalotaszentkirályi iskoláról: „Az iskolát ezelőtt pár évvel építették. Egészen megfelel a modern ízlésnek. A tornatéren és az udvaron soha sincsen sár száraz időben, mert elég meredek arra, hogy az esőcseppek vígan guruljanak le róla. Ennél azonban sokkal érdekesebb az, hogy a konyhából az ebédlőbe málhán közlekednek. Ezt azért fundálta így ki Croce József építőmester, hogy a rossz tanulók ott leugrattassanak, a jógyekezetűek pedig a málhán egy párszor le- és felhintáztassanak. Sajnos azonban, hogy az igazgató úr még eddig nem tudta méltányolni e szellemes építésmódot.”⁶ 1979-től az állami elemi iskola igazgató-tanítója Czuczka János 1899-ig, így az ő igazgatósága idején épült a régi iskola.

(Folytatjuk következő lapszámunkban)

⁵ Török Károlyné Boncza Berta Ady Endre feleségének, Csinszkanak volt a nagyanyja. Adyt és Csinszkat 1914-ben elkísérte Kalotaszentkirályon tett látogatásukra, hiszen Bertukát ő nevelte. Minderről bővebben lásd. CZIEZEL ENDRE: *Ady Endre családfájának és sorsának értékelése*. In: *Kortárs* 2000/7/56, 2000/8/117

⁶ In: *Kalotaszeg vázolata*. Szerk. HÁLA JÓZSEF. Marosvásárhely 2006, 289.

Hotărârile adoptate de Consiliul Local în perioada ianuarie – martie 2013

- Hotărârea nr. 1.** Privind aprobarea deficitului bugetar pe anul 2012 la secțiunea dezvoltare
- Hotărârea nr. 2.** Privind stabilirea impozitelor și taxelor locale pentru anul fiscal 2013
- Hotărârea nr. 3.** Privind aprobarea *Planului Urbanistic Zonal (PUZ)*, com Sâncraiu, jud. Cluj, beneficia S.C. ACV SOLAR TECHNOLOGY S.R.L. și aprobarea lucrărilor pe domeniul public și utilizarea căilor de acces
- Hotărârea nr. 4.** Privind cofinanțarea concursului de schi fond „*Cupa Tomordok*”
- Hotărârea nr. 5.** Privind aprobarea planului local de acțiuni și lucrări de interes local în Comuna Sâncraiu pe anul 2013
- Hotărârea nr. 6.** Privind aprobarea unor măsuri de funcționare a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară ECO-METROPOLITAN Cluj pentru anul 2013
- Hotărârea nr. 7.** Privind aprobarea patrimoniului public și privat al comunei Sâncraiu pentru anul 2012
- Hotărârea nr. 8.** Privind execuția bugetară la 31 decembrie 2012
- Hotărârea nr. 9.** Privind aprobarea prelungirii valabilității *Planului Urbanistic General* al comunei Sâncraiu
- Hotărârea nr. 10.** Privind aprobarea bugetului local pe anul 2013
- Hotărârea nr. 11.** Privind aprobarea programului de măsuri a gospodăririi localităților în anul 2013
- Hotărârea nr. 12.** Privind modificarea HCL nr. 52/31.10.2011 referitor la unele măsuri pentru menținerea curățeniei și aspectului imobilelor din comuna Sâncraiu, județul Cluj
- Hotărârea nr. 13.** Privind aprobarea modificării organigramei și a statului de funcții pentru aparatul de specialitate al primarului comunei Sâncraiu
- Hotărârea nr. 14.** Privind cofinanțarea „*Cupei Tomordok – la fotbal*”

Conținutul acestor hotărâri pot fi studiate la afișierul primăriei.

CONSILIUL LOCAL

A 2012-ES ÉV KÖLTSÉGVETÉSE

A 2012-ES ÉV BEVÉTELEI

A lakosság által befizetett adók és illetékek	RON
- épületadók	171.210
- területadók	32.121
- külterületadók	22.201
- gépjárművek adója	78.529
Jogi személyek által befizetett adók	38.838
- épületadók	38.359
- területadók	18.000
- gépjárművek adója	910
Más adók, illetékek	61.478
- adminisztratív adók, illetékek	13.771
- büntetések, bírságok	10.374
- bérleti díjak	27.678
- adóigazolási bizonylatok illetéke	1.278
- gépjármű beíratási illeték	3.094
- közjegyzői illeték	5.283
Speciális adó (szemétdíj)	60.839
Jövedelemadók leosztása	86.165
Jövedelemadók visszaosztása a megyei tanács által	1.076.717
Á.F.A. visszaosztása, tanügy és szociális segély	779.150
Á.F.A. visszaosztása a költségvetés kiegészítésére	123.000
Állami támogatás községi utakra	1.690.000
Fűtéstámogatás	25.139
2011. december 31-én fennmaradó összeg	64.670
ÖSSZES BEVÉTEL	4.177.206

SAJÁT JÖVEDELEM

Megmaradt összeg 2012. január 1-én 251.179

BEVÉTELEK

- kultúrházak, lakodalmas terem bérlése	9.428
- utcai árusítás	390
- földalapú mezőgazdasági támogatás	154.918
- faeladás	124.797
ÖSSZES BEVÉTEL	289.533

KÖLTSÉGEK

- kultúra (fűtés, világítás, szemét, stb.)	2.419
- lakodalmas terem	26.608
- utánfutó	2.730

A 2012-ES ÉV KÖLTSÉGEI

A helyi tanács	RON
- fizetések (alkalmazottak, tanácsosok)	497.740
- működési költségek	247.165
- felújítási költségek	149.187
- felújítási költségek	101.388
A helyi költségvetésből átutalt összegek	18.421
- szellemi fogyatékos gyerekek fenntartása	16.150
- szolgáltatások	2.271
Állami gondozású gyerek támogatása	2.673
Tűz- és lakosságvédelem	2.159
Tanügy, iskola	786.613
- fizetések	572.150
- működési költségek	194.463
- ösztöndíjak	20.000
Kultúra, egyházak, sport	104.116
Szociális és más segélyek	155.068
- fűtéstámogatás	27.275
- szellemi fogyatékosok gondozói fizetések	127.479
Közvilágítás	62.182
Sporttelep elektromos áram ellátása	159.422
Ivóvízpompánál munkálatok	22.104
Szemétszállítás	57.356
Éjjeliőrök fizetése	16.947
Utak, hidak	25.000
Községi utak	1.690.000
Járdaépítés	400.467
Kapubejáratok	165.468
ÖSSZES KÖLTSÉG	4.165.736

Megmaradt összeg 2012. december 31-én 11.470

- virágok	23.879
- épületfelújítások	89.469
- járdaépítés	129.048
- erdőőrzés	18.046
- mezőgazdasági területek takarítása	26.040
- területrendezés	13.702
- terménykárpótlás (Felsőréti)	2.020
- kerítésépítés a kultúrotthonnál	12.754
- kaszálógépek költségek	7.967
- egyéb anyagköltségek	14.138
ÖSSZES KÖLTSÉG	368.820

Megmaradt összeg 2012. december 31-én 171.892

A HELYI TANÁCS

FONTOS TUDNIVALÓK!

A község lakosait érintő fontosabb tudnivalók:

- A község tisztasága érdekében felkérjük a tisztelt lakosokat, hogy rendeltetésének megfelelően használják a közterre elhelyezett szemetesládáinkat, ne a közterületre, sáncokba dobják a szemetet!
- Az 66/2012-es Önkormányzati Határozat alapján az idei évre megszabott környezetvédelmi illeték (szemétdíj) **50 lej/ személy/év**. Felmentést élveznek a szociális segélyben részesülők és minden család harmadik gyerekeitől kezdve. Az összeg felét kell fizesse, aki 2012. december 31-ig betöltötte 80-dik életévét és mindazok, akik nem itthon tartózkodnak.
- Az 52/2011 Önkormányzati Határozat (melyet a 12/2013 Határozattal változtattunk) alapján mindenki köteles takarítani, karban tartani a tulajdonában lévő telket, építményt, kertet, kerítést valamint az előtte lévő utcaszakaszt, sáncot és járdát. Azon tulajdonosok, kinek portája vagy környéke rendezetlen, felszólítást kaptak a hivatal részéről az elvégzendő munkálatokról, melynek határideje 2013. június 30. Ha nem tesznek eleget kérésünknek, **200** és **1000** lej közötti bírságot szabunk ki.
- Megkérünk mindenkit, hogy anyagi lehetőségei szerint, ha indokolt, felszólítás nélkül is javítsa, fesse le kapuját, kerítését!
- **Tilos** a mezőgazdasági területek felégetése!

● **Tilos** a mezőgazdasági szerszámok és építkezési anyagok (kivévelt képeznek, akik érvényes építkezési engedéllyel rendelkeznek) közterületen való tárolása. Ellenkező esetben **50 lej/gép/nap** és **10 lej/m³** építkezési anyag/nap, bírság szabható ki.

● Felkérjük a gépkocsi tulajdonosokat, valamint a biciklistákat is, hogy a balesetek elkerülése érdekében a leaszfaltozott utcákon körültekintően közlekedjenek, ugyanakkor a gyalogosokat, hogy az elkészült járdákon közlekedjenek!

● A járdák a gyalogos közlekedés érdekében épültek, ezért **tilos** a gépjárművekkel a járdán parkolni!

● Leaszfaltozott utcáink tisztántartása érdekében, megkérünk mindenkit, hogy takarítsák le közlekedési eszközeiket (szeker, mezőgazdasági eszközök), mielőtt ezeken az utcákon közlekednének. Ellenkező esetben a Polgármesteri Hivatal bírságot fog.

● Falvainkban szinte naponta, karitatív célokra különböző személyek támogatást gyűjtenek. Tevékenységüket tiltani ugyan nem áll módunkba, de a Polgármesteri Hivatal nem támogatja munkájukat, mivel a kapott összeg töredéke jut el a rászoruló személyhez.

● **Felhívás!** A **Virágos falu** program idén is céljaink közt szerepel, hiszen rövidesen virág kerül a villanyoszlopokra. Mindenkit felkérünk, hogy – lehetősége szerint – helyezzen és ültessen virágot utcára néző ablakaiba, illetve háza elé.

Ezen célok megvalósításai érdekében, kérjük az Önök megértését és támogatását!

A HELYI TANÁCS

BUGETUL ANULUI 2012

VENITURILE BUGETULUI LOCAL PE ANUL 2012

	RON
Impozite și taxe de la populație	171.210
- impozit pe clădiri	32.121
- impozit pe terenuri	22.201
- impozit pe teren extravilan	78.529
- impozit asupra mijloacelor de transport	38.359
Impozite de la persoane juridice	38.838
- impozit pe clădiri	18.000
- impozit pe terenuri	910
- impozit asupra mijloacelor de transport	19.928
Alte taxe și venituri	61.478
- venituri din taxe locale	13.771
- venituri din amenzi și alte sancțiuni	10.374
- venituri din închirieri și concesiuni	27.678
- taxe pentru eliberare certificat fiscal	1.278
- taxe înmatriculare auto	3.094
- impozit din taxe notariale	5.283
Taxe speciale (salubritate)	60.839
Cote defalcate din impozit pe venit	86.165
Sume alocate din impozit pe venit de Consiliul Județean	1.076.717
Sume defalcate din TVA pt. cheltuieli descentralizate	779.150
Sume defalcate din TVA pt. echilibrare Buget Local	123.000
Subvenții de la bugetul de stat pt. drumuri comunale	1.690.000
Subvenții pt. acordarea ajutorului de încălzire	25.139
Excedent bugetar la 31 decembrie 2011	64.670
TOTAL VENITURI	4.177.206

AUTOFINANȚATE

Disponibil la 1 ianuarie 2012 ..... 251.179

VENITURI PE ANUL 2012

- încasări închirieri sala de nunți, cămin cultural	9.428
- vânzări stradale	390
- subvenții APIA	154.918
- vânzare masă lemnoasă	124.797
TOTAL	289.533

CHELTUIELI PE ANUL 2012

- cheltuieli la cultură (încălzit, iluminat etc)	2.419
- sală de festivități	26.608
- remorcă	2.730

CHELTUIELILE BUGETULUI LOCAL PE ANUL 2011

	RON
Autorități executive	497.740
- cheltuieli personal	247.165
- bunuri și servicii	149.187
- cheltuieli de capital	101.388
Alte servicii publice generale	18.421
- cheltuieli de personal	16.150
- bunuri și servicii	2.271
Transferuri ptr. copil instituționalizat	2.673
Protecția civilă și împotriva incendiilor	2.159
Învățământ	786.613
- cheltuieli de personal	572.150
- cheltuieli materiale	194.463
- burse	20.000
Cultură, religie, activități sportive	104.116
Asistență socială, ajutoare sociale	155.068
- ajutor social de încălzire	27.275
- salarii asistenți handicapați	127.479
Iluminat public	62.182
Alimentare cu energie electrică bază sportivă	159.422
Lucrări la stația de pompare apă potabilă	22.104
Colectarea deșeurilor	57.356
Paznici salariile	16.947
Drumuri și poduri	25.000
Drumuri comunale	1.690.000
Construire trotuare	400.467
Accese	165.468
TOTAL CHELTUIELI	4.165.736

Excedent bugetar la 31 decembrie 2012 ..... 11.470

- flori	23.879
- reparații capitale clădiri	89.469
- construire trotuar	129.048
- pază fond forestier	18.046
- cheltuieli agricultură	26.040
- lucrări de teren	13.702
- despăgubiri teren	2.020
- construire gard cămin cultural	12.754
- motocostor intervenții	7.967
- cheltuieli materiale	14.138
TOTAL	368.820

Disponibil la 31 decembrie 2012 ..... 171.892

CONSILIUL LOCAL

ANUNȚURI IMPORTANTE!

Câteva măsuri și recomandări importante pentru cetățenii comunei:

- Pentru păstrarea curățeniei domeniului public al comunei, vă rugăm să folosiți coșurile de gunoai montate și să nu aruncați mizeria cu străzi, trotuare și în șanțuri.
- Conform Hotărârii Consiliului Local nr. 66/2011, taxa de mediu pe anul 2013 este în valoare de **50 lei/an/persoană**. Sunt scutiți beneficiarii de ajutor social și începând cu al treilea copil din fiecare familie. Persoanele cu vârsta peste 80 de ani (împliniți până la 31 decembrie 2012) și persoanele plecate în anul 2013, pentru studii sau muncă, beneficiază de o reducere de 50%.
- Conform Hotărârii Consiliului Local nr. 52/2011, modificat cu Hotărârea nr. 12/2013 sunt obligați toți cetățenii, proprietari de imobile pe teritoriul comunei Sâncraiu, pentru curățirea și întreținerea străzii, spațiului din fața imobilului, șanțului, trotuarului, imobilului, grădinii, împrejurimii acestuia. Cei implicați au primit sesizări cu lucrările ce trebuie executate până la data de 30 iunie 2013. Nerespectarea acestor obligații, constituie contravenție și se amen-dează cu amendă contravențională în suma de la **200 la 1000 lei**.
- Totodată vă rugăm, în limita posibilităților financiare, unde considerați că este indicat, chiar fără sesizare să reparați, vopsiți porțile și gardurile.

- **Este interzisă** aprinderea, arderea miriștilor, pajiștilor, fânețelor, terenurilor agricole!

- **Este interzisă** parcare utilajelor agricole și depozitarea materialelor de construcții (exceptând cei care au autorizație de construire) pe domeniul public al comunei. Nerespectarea se pedepsește cu amendă contravențională, astfel: **50 lei/utilaj/zi și 10 lei/m³ material/zi**.

- Având în vedere asfaltarea străzilor satelor comunei Sâncraiu, rugăm proprietarii de autovehicule să circule cu viteză adecvată, iar bicicliștii să fie mai prudenți în scopul evitării accidentelor, totodată atragem atenția pietonilor din satul Sâncraiu să circule pe trotuarele existente, realizate.

- Trotuarele s-au construit pentru circulația pietonilor, astfel **este interzisă** parcare cu autovehicule pe trotuare.

- Pentru menținerea curățeniei drumurilor asfaltate, vă rugăm să curățați utilajele (cărută, utilaje agricole). Vor fi aplicate sancțiuni în acest sens.

- Din partea diferitelor organizații caritative aproape zilnic vin în localitățile noastre persoane cerând donații. Nu putem interzice, dar primăria comunei nu sprijină aceste acțiuni deoarece numai o cotă mică ajunge la persoana ajutată.

- **Atenție!** Vom monta și în acest an pe stâlpii de electricitate flori și rugăm pe toți care au posibilitate să monteze ghiveci de flori sau să planteze în fața casei.

Pentru realizarea și respectarea acestora, apelăm la înțelegerea și sprijinul Dumneavoastră!

CONSILIUL LOCAL

Oktatunk és nevelünk

Az Ady Endre Iskola tevékenységei

❖ A 2012–2013-as tanévben olyan oktató-nevelő program zajlik a kalotaszentkirályi Ady Endre Iskolában, mely elősegíti tanulóink önazonosság-tudatának megerősítését. A programot a magyarországi Nemzeti Erőforrás Minisztériuma támogatja a Bethlen Gábor Alaphoz iskolánk részéről benyújtott és pozitív elbírálást nyert pályázat által. A délutáni foglalkozások keretében diákjaink gyöngyöt fűznek, bogoznak, írásutáni varrást tanulnak, faragnak, természetismereti és rajzkörön vehetnek részt. Ugyancsak e program keretében zajlott a színjátszó kör is, melynek során az elsőseg kalotaszentkirályi szokását ismerték meg iskolánk tancosai.

Több évszázados régiséggel bír az a szokásrend, mely a karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódott, és az *elsőseg* néven emlegetik szüleink, nagyszüleink. A téli ünnepek idejére a fiatalság önmaga szervezte meg az ünneplés és a szórakozás alkalmait, a legénysereg *elsőlegényt* választott, aki András napjától új évig összefogta a falu ifjúságát, és intette őket a helyes, illetudó viselkedésre. Ebből a szokásrendből mára már csak a kántálás maradt, hisz 1991-ben választottak utójlára elsőseget. Azóta a kalotaszentkirályiak már csak szép emlékként mesélnek a hajdani karácsonyokról.

A tanulók által betanult színdarab is egy idős házaspár visszaemlékezése. Pista bácsi és Kata néni idős szentkirályiak, akik elbeszélnek fiatalságuk eseményeit. A színpadi jelenetek az ő emlékeiket elevenítették fel a két világháború közötti időkből, hisz a fiatal István nem más, mint Pista bácsi fiatalkori mása. A kultúrotthonban kétszer is bemutatott táncos játék címe *Eltáncolt karácson*, mely nosztalgiát ébresztett mind az ügyes „színészek”, mind pedig a műsorokra még kíváncsi nézőkben.

❖ A Mikes Kelemen magyar nyelv és irodalom tantárgyverseny megyei szakaszára Berde Áron, Péter Jani Bianka és Póka Judit V., valamint Gábora Zoltán, Oláh Tamás Lajos és Máté Éva Enikő jutottak tovább. A február 8-án Kolozsváron megrendezett fordulón Péter Jani Bianka III. helyezést ért el, Oláh Tamás Lajos pedig dicséretben részesült.

Március 15-i ünnepség

❖ A Simonyi Zsigmond helyesírási vetélkedő az egész Kárpát-medencére kiterjedő rendezvény. Iskolánkat Péter Jani Bianka V., Szász-Zsiga Nikolett VI., Máté Éva Enikő és Oláh Tamás Lajos VIII. osztályos tanulók, a legjobb helyesíróink képviselték a megyei döntőn a területi szinten elért eredményeik alapján. A Brassai Sámuel Elméleti Liceumban március 9-én szervezett nemes versengésen Szász-Zsiga Nikolett és Máté Éva Enikő dicséretben részesültek.

Gyarmathy Zsigmond-ösztöndíj átadás

❖ 2013. március 15-én ünnepélyes keretek között adták át 10. alkalommal a Gyarmathy Zsigmond-ösztöndíjakat Kalotaszentkirályon, egyben emlékezve az 1848–49-ben történetekre is. Az esemény a tanintézet egyik legrangosabb rendezvénye, melyet idén dr. Vizi Gabriella kolozsvári konzulasszony is megtisztelt jelenlétével.

Az felszólalásokat és az ünnepi műsort követően Szász-Zsiga Nikolett VI., Péter Jani Bianka V., Bálint Orsolya VII., Rácz Vivien Denissza VII., Máté Éva Enikő és Nyámcz Simon István Balázs VIII. osztályos tanulók vehették át az egyenként 500 lej értékű ösztöndíjat. Az ösztöndíjalap évente neves közéleti személyiségek, magánszemélyek és cégek támogatásából gyűl össze.

Péter Mónika-Mária

Az üveghegyen túl

Kurutty verseny

Mesék szárnyán

Kányádi Sándor versmondó verseny

Farsang

Az elemi osztályosok versenyei, tevékenységei

❖ Iskolánkat *Az üveghegyen túl* megyei mesemondó-versenyen 2012 október 13-án három III. osztályos tanuló képviselte: Kiss- Cserey Gergő, Laczi Lóránd és Lukács Eszter. Kiss-Cserey Gergő III. díjat szerzett, Lukács Eszter dicséretben részesült a Báthory István Elméleti Líceumban szervezett versenyen.

❖ A *Mesék szárnyán* megyei versenyt a Református Kollégiumban rendezték meg november 30-án. Bajor Andor meséiből készültek fel a versenyzők, akik szövegértő olvasásukat teheték próbára. Ezen a csapatversenyen ügyesen szerepeltek a *Szemfüles*-csapat tagjai: Kispál Nóra, Laczi Lóránd, Lukács Eszter és Varga Dóra.

❖ A harmadikosok a *Napsugár* által meghirdetett *Harmadik királyfi és harmadik királylány* országos versenyen elnyerte a zsűri különdíját. Ezen a versenyen osztályközösségek vehettek részt irodalmi és képzőművészeti alkotásokkal. A gyerekek mesét és verset írtak a harmadik gyerek utáni vágyukról és rajzokkal illusztrálva a nagycsalád hangulatát.

❖ Az iskolánk elemi tagozata tárlatlátogatáson vett részt Bánffyhunyon a Ravasz László-émlékházban. A Kós Károly-émléknapp alkalmából Boros Lajos amatőr festőnek az emlékkiállítását tekinthették meg tanulóink.

❖ A *Bambuc ördög* című előadást néztük meg az alsó tagozatos diákokkal Bánffyhunyon, melyet a Nagyvárad Táncegyüttes adott elő január 25-én.

❖ Februárban álarcba bújtak kicsik és nagyok. A legötletesebb jelmezek díjakat is kaptak. A kisiskolások első díjasai: Juhász Erik és Vincze Jancsi Réka. Második díjasok: Kiss- Cserey Gergő és Kiss- Cserey Boróka. Harmadik díjas Lukács Eszter és Tököli Jenő volt.

❖ Március 8-án az édesanyák kerültek az ünnepi műsor középpontjába. A gyerekek versekkel, színdarabokkal, énekekkel és tánccal készültek az ünnepi hangulat megteremtésére.

❖ A *Kurutty* verseny körzeti szakaszát idén március 9-én tartották Bánffyhunyon. Ezen a csapatversenyen a

Bulámbukk-csapat tagjai: Géczy Krisztián Márk, Kiss Nóra Zsófia, Szöke Antónia és Horvát Attila anyanyelvismertből gyűjtötték a legtöbb pontot. A *Mókusok*-csapat tagjai: Kolcsár Lilla, Kiss- Cserey Gergő, Kispál Tihamér, Benk Péter állatismeretből voltak a legügyesebbek. A *Levelibékák*: Török Boglárka, Varga Dóra, Kispál Tamás és Antal Szilveszter a művészetek témakörében teljesítettek a legjobban. A *Fenyők*-csapata: Tököli Jenő, Juhász Erik, Berde Máté és Lovász Eszter az ügyességi próbán érték el a legjobb eredményt. A megyei vetélkedőn körzetünket a bánffyhunyadi *Bulámbukk* és a kalotaszentkirályi *Mókusok* csapata fogja képviselni április 6-án.

❖ A *Kalotaszeg* lap március 15-ére meghirdetett *Föl, föl vitézek a csatára* rajzpályázatára készült alkotásokból kiállítást láthattak a kalotaszentkirályi kultúrotthonban és a bánffyhunyadi imateremben. A legsikeresebb rajzokat ebben a lapban mutatjuk be, mert színesben jobban élvezhetőek, mint a *Kalotaszeg* újság fekete- fehér oldalain.

❖ Március 15-én megszerveztük a *Kányádi Sándor Versmondó Verseny* iskolai szakaszát. Az előkészítő és az első osztályból I. díjas Kiss- Cserey Boróka, II. díjas Mihály Eszter. A II. és III. osztályból I. díjas Mihály Noémi, II. díjas Péter- Jani Debóra és III. díjas Laczi Lóránd. A IV. osztályból az I. díj Márton Anetté, a II. díj Kolcsár Lilláé és a III. díj Péter Debóráé.

Az első díjasok képviselték iskolánkat a Bánffyhunyon megszervezett megyei szavalóversenyen március 23-án. Három kategóriában egy-egy tanuló vehetett részt a versenyen. Iskolánk tanulói mindannyian díjjal tértek haza. Kiss- Cserey Boróka II. díjat szerzett, Mihály Noémi és Márton Anett III. díjat kaptak.

Laczi Julianna Zsófia

Iskolánk támogatói:

Okos-Rigó Alíz, előkészítő o.

Kispál Nóra, III. o.

Laczi Lóránd, III. o.

Péter-Jani Debóra, III. o.

Egyházi hírek

❖ Az idei Női Világimnap programjába ismét bekapcsolódott a kalotaszentkirály-zentelkei református társ-egyház nőszövetsége. A március első vasárnapján tartott templomi istentisztelet keretében Bántó Tamás Csilla Andrea, kispetri lelkipásztor prédikációjában elmondta: idén Franciaország keresztyén asszonyai jelölték meg az imnap témáját. Központi gondolat a migráció, a „jövendő-lét”, mellyel a befogadás és elfogadás fontosságát üzenik a világnak. Ezt követően Lengyel dr. Püskök Sarolta, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem

tanára tartott előadást *Kommunikáció, a megértés és megértetés művészete* címmel, melyben a sikeres, eredményes kapcsolatteremtés és közlés titkaiba avatta be a hallgatókat. Lukács Endre lelkipásztor a non-verbális kommunikáció eszközével élt: a gyülekezet jelen lévő nőtagjait egy-egy virággal köszöntötte a közelgő március 8 alkalmából. Az eseményt felszabadult hangulatú, tombolával egybekötött szeretetvendégség zárta.

❖ Március 19-én a kalotaszentkirály-zentelkei társ-egyházban forgatott a Kolozsvári Televízió stábjába. A riportot, mely a különböző egyházi tevékenységeket is bemutatja, nagyszombaton délután, az egyházi műsor keretében tűzte műsorára a tévécsatorna.

Bemutatta könyvét a „nemzet napszámosa”

„Kronikásnak tartom magam, nem íróknak.” – vallotta Fekete Károly frissen megjelent könyvének bemutatóján, mely alkalmából zsúfolásig telt meg a bánffyhungyadi református imaterem 2013. március 1-én. A bánffyhungyadi nyugalmazott tanító legújabb könyvét Szabó Zsolt, a *Művelődés* és a könyv szerkesztője ismertette. A *Sztánai füzetek* sorozatban 11.-ként megjelent önéletrajzi feljegyzések címe: *A nemzet napszámosa voltam Kalotaszegen*. Szabó Zsolt a 85. életévében járó szerzőt „Károly bátyámnak”, „örökfiatalnak” nevezte, hiszen előrehaladott kora ellenére immár második könyvét teszi le a kalotaszegi kiadványok asztalára. Ismertetésében hangsúlyozta, hogy a tanítói életpályát bemutató könyv fő értéke a pedagógus-kollégák bemutatott élményanyaga, valamint a diktatúra idejéből közölt humoros, irónikus, derűs novellisztikus történetek.

„Szándékomban állt a 40 évnek az emlékeit megörökíteni; emléket állítani annak az 50–60 kollégának, akik helyálltak itt Kalotaszegen ebben a korszakban.” – mondta a szerző, beismervé, hogy a krónikás nem válogathatja

meg az eseményeket, hanem kötelessége úgy leírni, ahogy történtek. Elmondása szerint azzal, hogy elhallgatjuk, nem válik megneemtörténtté az esemény. Ezért vállalta, hogy ír olyan érzékeny témákról, mint a vallás- és kulákkérdés. Emellett a kötetben helyet kapott Mille Ferenc, Bálint Árpád, Vér István, Kudor Mária és Böndi Ilona tanítók önéletrajza is. Az eseményt a száz éve született Benczédi Sándor Utunkszéli szobrairól készült 20 reprodukció színesítette.

Péter Mónika-Mária

Ez év kezdetén is sor került az V–VIII. osztályosoknak szánt megyei szintű sífutó versenysorozatra, melyeken Havasnagyfalva, Roska, Jósikafalva, Havasrogoz, Havasrekettye, Kiskalota és Kalotaszentkirály 8–8 fős diákcsapatai (versenyzői) vettek részt.

E versenysorozat második szakaszát képezte a kalotaszentkirályi Önkormányzat és Ady Endre Iskola, a Megyei Síszövetség és a Kolozs Megyei Tanfelügyelőség által immár tizedik alkalommal, február 2-án megszervezett *Tomordok-kupa*. A verseny hóhiány miatt Jósikafalván került megrendezésre. A verseny irányítói a Megyei Síszövetség bírói voltak.

Nagyon jó körülmények között zajlottak az egyéni próbák és a váltó (staféta) próba.

Egyéni próbák eredményei:

La începutul acestui an s-au organizat concursuri la schi fond la nivel judeţean, la care au participat elevii claselor V–VIII a şcolilor din Mărişel, Râşca, Beliş, Rogojel, Răchiţele, Călăţele şi Sâncraiu, cu echipe cu câte 8 elevi.

A doua etapă a acestor concursuri s-a organizat în 2 februarie 2013, ediţia a X-a Cupa „Tomordok”.

La concurs au participat echipele şcolilor localităţilor sus amintite, din Sâncraiu 2 echipe.

Coordonatorii concursului au fost arbitrii Consiliului Judeţean de Schi.

În condiţii foarte bune s-au desfăşurat probele individuale şi proba de ştafetă, organizate în Beliş din cauza lipsei zăpezii.

Rezultatele probelor individuale:

Lányok 11–12 éves korosztály: **1.** Todoruț Ioana – Havasrekettye, **2.** Gligan Adina – Roska, **3.** Forț Adela Havasrogoz

Fiúk 11–12 éves korosztály: **1.** Dreve Cristian – Roska, **2.** Tomoș Ioan – Roska, **3.** Zsebe Zsolt – Kalotaszentkirály I. csapat

Lányok 13–14 éves korosztály: **1.** Mățiș Alexandra – Roska, **2.** Bălînt Orsolya – Kalotaszentkirály – I. csapat, **3.** Măriș Daliana – Havasnagyfalu

Fiúk 13–14 éves korosztály: **1.** Boncidai Dávid – Kalotaszentkirály – I. csapat, **2.** Abrudan Marin – Roska, **3.** Zirbo Andrei – Havasnagyfalu

Aváltó (staféta) versenyszám végeredménye:

I. Roska, **II.** Kalotaszentkirály-Zentelke I. csapata és **III.** Havasnagyfalu.

A versenynap küzdelmeinek végső csapateredménye:

I. Roska, **II.** Kalotaszentkirály-Zentelke – I. csapat, **III.** Havasrekettye, **IV.** Havasnagyfalu, **V.** Havasrogoz, **VI.** Jósikafalva, **VII.** Kalotaszentkirály-Zentelke – II. csapat, **VIII.** Kiskalota.

A küzdelmek nyerteseit serlegekkel, érmekkel és oklevelekkel díjazták.

A szervezésben a helyi önkormányzat, az iskola alkalmazottai és helybéli lakosok vállaltak nagy szerepet.

Anyagi támogatást nyújtottak: ● helyi önkormányzat, ● helyi Ady Endre Iskola, ● Silvanus Ökológiai Egyesület.

A többi versenyen elért eredményeink: évek elteltével sikerült csapatunknak egy versenyt megnyerni, január 26-án Jósikafalván a „Scorusset” kupát elhódítani, helyezések egyéni 13–14 éves korosztály Boncidai Dávid II. hely, 13–14 éves korosztály Bălînt Orsolya II. hely, 11–12 éves korosztály Zsebe Zsolt II. hely, **staféta I.** és **csapat I.** hely; egyéni **Boncidai Dávid I.** hely és Bălînt Orsolya II. hely, Zsebe Zsolt III. hely, staféta II. és csapat II. hely a „Sălânducu” kupán (február 9 – Roska), egyéni Boncidai Dávid II. hely és Zsebe Zsolt III. hely, staféta III. és csapat IV. hely a „Vlădeasa” kupán (február 16 – Havasrogoz), egyéni **Boncidai Dávid I. hely** és Zsebe Zsolt III. hely, staféta II. és csapat III. hely a Kis hegyivadászok Kupán (február 24 – Kisbánya) és egyéni Boncidai Dávid III. hely és Bălînt Orsolya III. hely, staféta II. és csapat II. hely a „Pelaghia Rosu” kupán (március 2. – Havasnagyfalu).

Lezárult egy fejezet. BONCIDAI DÁVID utolsó idénye volt versenyzőként. A négy év alatt sok jó eredményt ért el mind egyéniben, mind csapatban, iskolánk és településünk hírnevét öregbítve. Köszönjük a munkát, teljesítményt, felejtethetlen perceket és sok sikert a továbbiakban.

Gratulálunk csapatunk minden tagjának a küzdésért és a jó eredményekért.

Péter György-Árpád
alpolgármester

Fete 11–12 ani: **1.** Todoruț Ioana – Răchițele, **2.** Gligan Adina – Râșca, **3.** Forț Adela – Rogojel

Băieți 11–12 ani: **1.** Dreve Cristian – Râșca, **2.** Tomoș Ioan – Râșca, **3.** Zsebe Zsolt Sâncraiu – echipa I.

Fete 13–14 ani: **1.** Mățiș Alexandra – Râșca, **2.** Bălînt Orsolya – Sâncraiu – echipa I., **3.** Măriș Daliana – Mărișel

Băieți 13–14 ani: **1.** Boncidai Dávid – Sâncraiu – echipa I., **2.** Abrudan Marin – Râșca, **3.** Zirbo Andrei – Mărișel

Rezultatul concursului de ștafetă: **I.** Mărișel; **II.** Sâncraiu. (echipa I) și **III.** Râșca.

Rezultatul final pe echipe:

I. Râșca, **II.** Sâncraiu – echipa I., **III.** Răchițele, **IV.** Mărișel, **V.** Rogojel, **VI.** Beliș, **VII.** Sâncraiu – echipa II., **VIII.** Călățele.

În cadrul festivității de premiere, câștigătorilor s-au înmânat: diplome, medalii și cupe.

Angajații școlii, ai primăriei și cetățenii satului prin munca lor au contribuit la buna desfășurare a acestui concurs.

Sponsorii concursului: ● Consiliul Local Sâncraiu, ● Școala „Ady Endre” Sâncraiu, ● Asociația Ecologică Silvanus

Rezultatele obținute de echipa Sâncraiu la celelalte concursuri: după mulți ani s-a reușit câștigarea unui concurs, Cupa „Scorusset” organizat în 26 ianuarie la Beliș locul I la ștafetă și pe echipe, iar rezultate individuale categoria 11–12 ani Zsebe Zsolt locul II, categoria 13–14 ani Bălînt Orsolya locul II și categoria 13–14 ani Boncidai Dávid locul II; la probele individuale Zsebe Zsolt locul III, Bălînt Orsolya locul II, **Boncidai Dávid locul I**, ștafetă locul II. și echipă locul II la Cupa „Sălânducu” (9 februarie – Râșca); la probele individuale Zsebe Zsolt locul III, Boncidai Dávid locul II, ștafetă locul III. și echipă locul IV la Cupa „Vlădeasa” (16 februarie – Rogojel); la probele individuale Zsebe Zsolt locul III, **Boncidai Dávid locul I**, ștafetă locul II. și echipă locul III la Cupa „Micilor vânători de munte” (17–18 februarie – Băișoara) și la probele individuale Bălînt Orsolya locul III, Boncidai Dávid locul III, ștafetă locul II. și echipă locul II la Cupa „Pelaghia Roșu” (3 martie – Mărișel).

S-a sfârșit un capitol. A fost ultimul sezon pentru BONCIDAI DÁVID. În cei patru ani a obținut rezultate foarte bune atât individual cât și în echipă. Mulțumim pentru efortul și munca depusă și clipele de neuitat. Succes în continuare!

Totodată felicitări pentru toți membri echipei privind rezultatele acestui sezon.

Péter György-Árpád
viceprimar

SILVANUS ÖKOLÓGIAI EGYESÜLET

ASOCIAȚIA ECOLOGICĂ „SILVANUS”

**„Együtt
egy egészséges környezetért”**

**„Împreună
pentru un mediu sănătos.”**

Kérjük Önt, hogy személyi-jövedelemadója 2%-ával támogassa egyesületünket e nemes célok érdekében. A jelen felhíváshoz az űrlapot (melyet a Pénzügyi Hivatalnál – Finánțe, vagy a Polgármesteri Hivatalnál lehet igényelni), kérjük a következőképpen kitölteni:

Cerem și sprijinul D-voastră cu cel 2% din impozitul pe venit. Formularul (se poate solicita de la Direcția Generală a Finanțelor - Huedin sau de la Primăria Sâncraiu), sprijinind asociația noastră, se completează în felul următor:

Denumire entitate nonprofit:
ASOCIAȚIA ECOLOGICĂ SILVANUS

Cod de identificare fiscală
al entității nonprofit:
15846785

Cont bancar (IBAN):
RO73RZBR000060006302818

Őn a már kifizetett adójának 2%-áról dönthet, hogy milyen célokra használják.

Dumneavoastră trebuie să decideți în ce scop veți folosi procentul de 2% din impozitul plătit statului.

Előre is köszönjük támogatását és bizalmát.

Mulțumim anticipat.

**Kalotaszegi
jótékonyági bál**

Meghívó

Kalotaszentkirály-Zentelke – 2013

*Tisztelettel meghívjuk
Önt és kedves Párját az Ady Endre Iskola
által ötödik alkalommal szervezett
jótékonyági bálra április 6-án este 20⁰⁰ órára.
Megjelenésével támogatja
iskolánk szórványkollégiumát,
és hozzájárul a Gyarmathy Zsigmond-
ösztöndíjalaphoz, melyből évente jutalmazzuk
legjobb diákjainkat.
Nemes céljaink eléréséhez számítunk
önzetlen támogatására.*

Helyszín: Az Ady Endre Iskola új étkezdéje. Részvételi díj személyenként 60 lej.

A meghívás elfogadását kérjük visszaigazolni április 3-ig a 0264-257593, illetve 0742-252531-es telefonszámokon, vagy személyesen az iskola titkárságán, ahol átvehető a névre szóló meghívók.

További információkat az iskola honlapján találunk.
Honlap: aei.kalotaszentkiraly.ro

Locsolóvers

Messze földön jártam,
Szép harmatos reggel,
Aranytündér kútvizéből
Víz merítettem.
Aranytündér kútjával
Öntözgetni járok,
Olyan szagos, mint a rózsa,
Gyertek ti is, lányok!

Poezie pentru udat

Intr-un coș cu viorele,
stăteau doua păsărele;
păsărele ciripesc,
îmi dați voie să stropesc?

Kérjük,

**adója 2 %-val
támogassa az**

Ady Endre Kulturális Egyesületet!

Denumire entitate nonprofit:

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ADY ENDRE

Cod de identificare fiscală al entității nonprofit:

CIF: 6991921

Cont bancar (IBAN):

RO79 RZBR 0000 0600 0782 1827

✿ VICC ✿ BANCURI ✿

A csatár sorozatban hagyja ki a jobbnál jobb helyzeteket. Amikor már tizedszer lő az üres kapu fölé két lépésről, szomorúan fordul a játékos társához:

- Úgy látszik, ma nincs szerencsém!
- Dehogy nincs, ez a mi kapunk!

- Móricka! Mondj öt afrikai állatot!
- Két tigris és három elefánt.

Vállalkozó üti a falat a börtönben:
– Az ügyvéddel akarok beszélni!
– Semmi gond, de a másik falon kopogjon, az ügyvéd úr abban a cellában ül!

Un mecanic-auto ajunge în cer și i se plânge Sfântului Petru:

- Cum se poate să mor la 38 de ani?
- Uite, noi am adunat toate orele de manoperă de pe chitanțele eliberate de tine și reiese că ai 90 de ani.

Într-o noapte, la spital, o asistentă blondă îl scoală pe pacientul care dormea un somn adânc și îi spune:

- Treziți-vă, am uitat să vă dau somniferul!

Kiadja a Kalotaszentkirályi Polgármesteri Hivatal
Editat de Primăria comunei Sâncraiu
Sâncraiu nr. 340 Tel./Fax: 0264 257 588
e-mail: sancraiu@sancraiu.ro web: www.sancraiu.ro